

فریده خسروی | معاون حقوقی قوه قضائیه در نشست تخصصی نقش دستگاه قضا در نظام شایسته‌سالاری که‌در دفتر نهاد نمایندگی رهبر معظم انقلاب در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد، با اشاره به‌اصل ۱۵۶ قانون اساسی و جایگاه قوه‌قضائیه در آن گفت: بر اساس این اصل قانون اساسی قوه قضائیه، قوه‌ای مستقل به شمار می‌آید که پشتیبان حقوق فردی و اجتماعی و مسئول تحقق بخشیدن به عدالت است. این نمای کلی قوه قضائیه است که تکالیفش باید در این سه اصل قرار بگیرد. اکنون باید ببینیم از هر یک از این زوایا چه

مسیری برای ما در زمینه شایسته‌سالاری باز می‌شود. حجت‌الاسلام مهدی‌های افزود: همان‌طور که رهبر معظم انقلاب در سخنرانی‌های اخیرشان در مورد قوه قضائیه گفته‌اند، وظایف براساس اصل ۱۵۶ قانون اساسی این قوه یک قسمت مربوط به محکمه‌داری و یک بخش مربوط به مسائل غیرمحکمه‌داری است. بندهای یک و ۴ این اصل تکلیف محکمه‌داری قوه قضائیه را مشخص کرده و به این اشاره می‌کند که قوه‌قضائیه باید مرجع تعلل‌مات باشدو کشف جرم، تعقیب و مجازات مجرمان برعهده این قوه است. تکالیف غیرمحکمه‌داری در بندهای ۳، ۵، ۵۵ و اصل ۱۵۶ به شکل عمده بیان شده؛ از جمله این تکالیف احیای حقوق عامه، گسترش عدل و آزادی‌های مشروع و ارتباط هر کدام از این موارد به اصل ماده ۱۵۶ مورد توجه است و جادارد در این زمینه تحقیق و بحث صورت بگیرد. همچنین در بندهای سوم و پنجم موضوع نظارت بر حسن اجرای قوانین در کشور و پیشگیری از وقوع جرم و اصلاح مطرح می‌شود.

وی با طرح این پرسش که در این وضعیت و ترسیمی که قانون اساسی از وظایف قوه قضائیه دارد، آیا این قوه می‌تواند نقشی در انتخاب مدیران شایسته یا شایسته‌سالاری مدیران ایفا کند، خاطر نشان کرد: قانون اساسی یکی از تکالیف قوه قضائیه را پشتیبانی از حقوق فردی و اجتماعی معرفی می‌کند. یک ضمانت اجرایی هم برای کسانی می‌گذارد که افراد را از این حقوق محروم می‌کنند. براساس ماده ۵۷۰ قانون مجازات اسلامی، اگر کسی بخواهد افراد را از حقوقشان در قانون اساسی به ویژه فصل سوم محروم کند، ضمانت اجرایی حبس و انفصال از خدمت در نظر گرفته شده است. این یکی از ماده‌های قانونی مهجور ماست که احکام کمی بر این اساس در جامعه صادر شده و به‌نظم یکی از کارهایی که باید صورت بگیرد، احیای این ماده قانونی است.

هادی با بیان اینکه آیا می‌توانیم یکی از حقوق انسانی را داشتن مدیر شایسته بدانیم، چه حدود نثوری برای این حق وجود دارد و چه ضمانت اجرایی برای آن هست، عنوان کرد: این پرسش را از این نظر مطرح کردم که وقتی تشکل بسیج استانی در این زمینه کارهایی انجام می‌دهد و می‌خواهد در کنار نهادهای مختلف همچون قوه قضائیه باشد و مشارکت و کمکی در این راستا انجام دهد، ضرورت دارد به این نکته توجه کند که آیا این حقوق را می‌توان به این حق بسط داد که باید یک مدیر شایسته داشته باشند تا اگر فردی از جامعه ما مدبری برخورد کرد که این خصوصیت را نداشت، به عنوان شهروندا چه کیفیتی می‌تواند از حق خود برای تغییر این مدیر دفاع کند؟ معاون حقوقی قوه قضائیه در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به بحث امتداداری مدیران متذکر شد: همان‌طور که خداوند در قرآن امر می‌فرماید امانات را به اهل آن امانات بسپارید، باید به این نکته توجه کرد هر چیزی که در قرآن به آن امر می‌شود، جزو معروفات است؛ چرا که یکی از ضابطه‌های شناخت معروف، این است که امر الهی در کنار آن باشد. نکته بعدی در مورد امانات این است که مقصود خدا از اهل امانات چه کسی بوده؛ چرا که مقصود از امانت، مسئولیت است.

وی ادامه داد: اکنون برای گزینش ضوابطی وجود دارد؛ اما اگر آن ما بپرسند، با توجه به اینکه مهم‌ترین نکته‌ای که در قرآن و روایات آمده، مربوط به سپردن امانت و مسئولیت به اهلش است، چه سنجه، ضابطه و پرسش‌هایی وجود دارد که تشخیص بدهیم این فرد امین و اهل امانت است؟ به معنای دیگر شخص باید دارای چه ویژگی‌ای باشد که آن امکانات و پُست نزد او در امنیت کامل باشند؟

هادی اظهار کرد: اگر به ادبیات قرآنی مراجعه کنیم، متوجه می‌شویم نقطه مقابل امانت در قرآن، خیانت است. امام جواد(ع) نیز در روایتی می‌فرماید: «در خیانت یک انسان همین کافی است که امین خیانتکاران باشد»؛ چرا که برخی اوقات افراد خیانت نمی‌کنند؛ اما در مقامی قرار می‌گیرند که مدیر مافوق خیانتکارشان در کنار آن‌ها احساس امنیت می‌کند. معاون حقوقی قوه قضائیه افزود: اگر حاکمیت بخواهد به شایسته‌سالاری مدیران ورودی داشته باشد، نخستین و مهم‌ترین نکته این است که خروجی این جلسات، تهیه معیارها و ضوابطی باشد برای تشخیص فرد امین و اینکه آیا در طول مسئولیت از این امانت عدول کرده یا خیر.

معاون حقوقی قوه قضائیه در نشست تخصصی نقش دستگاه قضا در نظام شایسته‌سالاری تأکید کرد

ضرورت تدوین سنجه‌هایی برای امانت‌داری و شایسته‌سالاری



موضوع را جدی نگرفته؛ بلکه نسبت به ترک فعل هم این قوه احساس مسئولیتی نکرده است. رئیس کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شورای اسلامی عنوان کرد: اگر قوه قضائیه برای برخورد با مدیری که شایسته نیست و به دلیل شایسته نبودن مرتکب ترک فعل می‌شود، اقدامی نمی‌کند و امروز و فردا می‌کند، در حقیقت این فرد الگویی خواهد شد برای کسانی که می‌خواهند در این مسند قرار بگیرند. هدف از مجازات، تنها تنبیه فرد خاخی و مجرم نیست. شاید عمده فلسفه مجازات مربوط به جلوگیری از تکرار جرم توسط دیگران است.

حجت الاسلام پژمان فر متذکر شد: از ابتدای مجلس یازدهم پیگیر این موضوع بودیم که اصل ۴۹ قانون اساسی که مربوط به شفافیت در کسب مال مسئولان است، اجرایی شود؛ چرا که این اصل مترقی در جمهوری اسلامی است. در این اصل قانونی، هدف پاسخ‌گویی مسئولان است و فرد باید دلیل بیاورد که این مال را از کجا آورده؛ زیرا در حال حاضر بخش قابل توجهی از اعتراض‌های مردمی به همین موضوع برمی‌گردد؛ اما قوه قضائیه به دلیل ملاحظات که دارد، در اجرای اصل ۴۹ ترک فعل کرده است.

وی با بیان اینکه آیا می‌توان ولع کسب مقام را در برخی افراد تربیت نشده با نظارت‌های بیرونی کاهش داد، گفت: وقتی نظام تربیتی در جامعه ما حاکم نباشد، افراد حرص و ولع رسیدن به پست و مقام را دارند و این موضوع به دستگاه‌های تربیتی همچون آموزش و پرورش و مقررات علمیه برمی‌گردد؛ اما مسئله اصلی این است که آن عامل بیرونی که باید با این موضوع برخورد کند، چه دستگاهی است؟ البته بخش قابل توجهی از آن به قوه قضائیه برمی‌گردد و به گمانم قوه قضائیه اکنون در این موضوع تلاش‌های زیادی کرده و مسئولان این قوه پاسخ‌هایی دارند؛ اما باید این مسئله را رفع کنیم که هنوز نتوانسته‌ایم اصل ۴۹ قانون اساسی را عملیاتی کنیم.

■ قوانین پراکنده‌ای برای شایسته‌سالاری وجود دارد؛ اما اجرایی‌شود

در ادامه، رئیس کمیسیون حقوق عامه و شهرسازی شورای راهبری خراسان رضوی و مسئول میز تخصصی شایسته‌سالاری بسیج اساتید خراسان رضوی در این نشست بیان کرد: با توجه به دستورالعمل تعامل قوه قضائیه با نهادهای مردمی، امکان استفاده دستگاه قضا از تشکل‌های مردمی که با صاحب تجربه هستند یا تخصص خود را به رایگان در اختیار این قوه قرار می‌دهند،

فره‌ام است. با توجه به شیوه‌نامه‌ای که ما در ۱۰ جلسه تهیه کرده‌ایم، چگونگی ارتباط گرفتن با تشکل‌های مردمی که این تشکل‌ها به‌عنوان حلقه‌های واسط مورد تأکید رهبر معظم انقلاب بوده، این تشکل‌ها می‌توانند به دستگاه قضا کمک کنند.

علیرضا عاقلی مقدم با بیان اینکه بحث شایسته‌سالاری یک موضوع بنیایی و اصلی است که حقوق عامه در آن لحاظ می‌شود، عنوان کرد: کاهش ورودی پرونده‌ها شاید مهم‌ترین منفعت شایسته‌سالاری برای قوه قضائیه باشد. همچنین اگر نظام شایسته‌سالاری وجود داشته باشد، قانون‌مداری شکل می‌گیرد و کسی بدون رعایت قوانین امکان رشد و پذیرش مسئولیت را ندارد. وی خاطرنشان کرد: قوانین پراکنده‌ای برای شایسته‌سالاری هست؛ اما اجرایی نمی‌شود؛ چرا که نظام شایسته‌سالاری ما ضمانت اجرا ندارد یا خلأ قانونی داریم؛ به‌عنوان مثال در قانون انتصاب افراد در مشاغل حساس یا وجود اهمیت این موضوع، در نهایت پنج سال انفضال از خدمت وجود دارد که این مجازات با این موضوع تناسبی ندارد، برخی از قوانین هم قابل اجرا و اعمال نیستند.

عاقلی مقدم توضیح داد: در تعریفی که ما در دستورالعمل کردیم، تشکل‌های مردمی به سمت دستگاه قضایی کشور می‌روند و نظارت مردمی بر قوانین فعلی شکل می‌گیرد. همزمان یک کارگروه دیگر موضوع پژوهش را در این زمینه پیگیری می‌کند تا نقاط خلأ و ضعف قوانین و مقررات شناسایی شود و این دستورالعمل به دولت و مجلس انعکاس بیابد.

وی با اشاره به اینکه یکی از مسئولان وزارت اطلاعات موضوع نفوذ یک سند از سازمان سیا را مطرح کرد که در آن ۱۴ بند آمده و مواردی که در این سند مورد توصیه قرار گرفته بود، همه ناشی از وجود نداشتن نظام شایسته‌سالاری بود، افزود: در این سند اندام افراد غیرمتخصص را رشد دهید، کارها را ضعیف انجام دهید، مسئولیت‌ها و تقصیر را به گردن دیگران بیندازید، کارهای غیرمهم را پیگیری کنید، نیروهای جدید را ضعیف آموزش دهید، تغییرات ناگهانی در سیستم ایجاد کنید، افراد فقیم و انتقادی را به سرعت جابه‌جا کنید، کارهای مهم را به افراد ناشایست بدهید، مطالب غیرمرتبط و بی‌ربط را در جلسات گسترش دهید و در انجام کارها بگویند خلأ هست و دستورالعملی وجود ندارد. اگر ما نظام شایسته‌سالاری را شکل بدهیم، به‌راحتی این سند متغی می‌شود و منافع مستقیم و غیرمستقیم برای دستگاه قضا و مردم و نظام خواهد داشت.

■ قوانین پراکنده‌ای برای شایسته‌سالاری وجود دارد؛ اما اجرایی‌شود

در ادامه، رئیس کمیسیون حقوق عامه و شهرسازی شورای راهبری خراسان رضوی و مسئول میز تخصصی شایسته‌سالاری بسیج اساتید خراسان رضوی در این نشست بیان کرد: با توجه به دستورالعمل تعامل قوه قضائیه با نهادهای مردمی، امکان استفاده دستگاه قضا از تشکل‌های مردمی که با صاحب تجربه هستند یا تخصص خود را به رایگان در اختیار این قوه قرار می‌دهند، هم‌گروه هستیم.

این فوتبالیست در خصوص میزان امیدواری‌اش به این دوره از مسابقات افزود: ما می‌دانیم رقبای خیلی سختی داریم؛ اما دوست ندارم از هم‌اکنون خودمان را بازنده بدانیم. می‌خواهیم همه تلاشمان را انجام دهیم و نتیجه هر چه شود، همان است و ما فقط می‌توانیم با انگیزه و تلاش وارد مسابقات شویم. امیدوارم بتوانم مانند دفعه پیش بدرخشم و ان‌شاء‌الله با نتایج خوب برگردیم.

پیام مردم @QudsKhorasan

■ **شهرک شهید رجایی** از مناطق محروم مشهد و پیراز جمعیت بوده و جرم‌خیز است نسبت به سایر نقاط شهر مشهد و در این میان رشادت و پاسداری افسران کلانتری ۳۷ شهید رجایی واقعاً ستودنی است که برخورد شبانه‌روزی شدیدی با فروشندگان مواد مخدر و پاک‌سازی منطقه از معتادان متجاهر دارند و تلاش میکنند. این کارها باعث افزایش امنیت عمومی مردم و کاهش شدید سرقت‌های شبانه معتادان و کاهش جرایم سرقت و کارهای خشن شده است. همه این موارد ریشه در استعمال و فروش مواد مخدر صنعتی شیشه‌و کمیکال و سایر مواد مخدر صنعتی و سنتی دارد. ما مردم شهرک شهید رجایی از زحمات افسران جان بر کف پلیس مبارزه با مواد مخدر کلانتری محله قدرانی و تشکر میکنیم. این همه تلاش و فعالیت پرسنل جان بر کف پلیس واقعاً ستودنی است.

■ **لطفاً رسانه‌ها و مسئولان** با مراجعه و مصاحبه جامع با مسئولان دانشگاه علوم پزشکی و بیمارستان‌های روان‌پزشکی مشهد از مسئولان محترم استان و متولیان بپرسید چرا خیلی از تخت‌های بیمارستان‌های روان‌پزشکی در مشهد پر شده از معتادینی که به مواد مخدر شیشه و بقیه مواد مخدر آسیب‌زا اعتیاد دارند؟ لطفاً برای این مراکز تلفن‌های خاص و اعلام شکایت و گزارش مردمی هم در نظر گرفته شود تا خانواده‌های این افراد بتوانند با هماهنگی، این بیماران را تحویل بگیرند.

■ **گله و انتقاد کلی** نسبت به عدم بخش مراسم‌های باشکوه و پرفیض دعا‌های کمیل و ندبه به صورت زنده و مستقیم از رادیو و تلویزیون خراسان رضوی دارم. چرا صداسیمای خراسان رضوی مثل قدیم پوشش تصویری مستقیم از دعا‌های کمیل و ندبه از حرم مطهر امام رضا(ع) ندارد؟ خیلی از افراد هستند که از طریق تلویزیون و رادیو میتوانند با امام رضا(ع) ارتباط قلبی بگیرند. لطفاً پخش دائم این مراسم‌ها را دوباره از رسانه‌های مشهد شروع کنید.

■ **با عرض سلام**، اینجانب پنجاه و یک ساله دارای سه فرزند و منزل اجاره‌ای و ۲۱ سال سابقه بیمه تأمین اجتماعی رانندگان هستم. برای تمدید گواهی نامه اقدام کردم؛ ولی به‌خاطر داشتن معافیت پزشکی به‌بنده گواهی نامه پایه ۳ با تبصره دادن: حالانه بیمه من را از کار افتاده حساب میکنند و نه بازنشستگی میدهند و این بالا هم به من جایی کار نمیدن. چرا واقعاً راننده ماشین سنگین بدم برون‌شهری.

■ **سلام**، در محله حر عاملی ۶۵، فتح‌المبین ۱۲ ما هر روز شاهد تصادف هستیم. اینجا چند تا مدرسه هست که این چهارراه برای بچه‌ها ایمن نیست. لطفاً به مسئولان شهرداری یا راهداری بگید بیان رسیدگی کنن. ممنون.

■ **چرا دولت بوجدجه‌های زیادی** به پیمانکاران مراکز ترک اعتیاد میدهد؛ ولی درصد کمی از آن بودجه را صرف درمان اختلالات روان‌پزشکی معتادین میکند و قسمت دیگری از این بودجه را صرف مقابله با ساقی‌های مواد مخدر صنعتی شیشه‌و کریستال نمیکند؟

باسخ دهبار روستای یحیی آباد به گُلایه مخاطب قدس در خصوص عدم دسترسی ساکنان روستا به اتوبوس و وسایل حمل و نقل عمومی

با سلام، به اطلاع می‌رساند هماهنگی لازم از سوی مسئولان روستا برای دسترسی ساکنان به اتوبوس به‌مسئولان شهرداری و اتوبوسرانی انجام شده است؛ اما به دلیل محدودیت سازمان اتوبوسرانی در ارائه خدمات به روستاها، این مورد امکان‌پذیر نخواهد بود.

اخبار

حدود ۳ هزار عنوان شغلی در خراسان شمالی سخت و زیان‌آور شناخته شد

رئیس اداره بازرسی کار اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان شمالی گفت: در ۹ ماه ابتدای امسال ۳ هزار و ۸۹۵ عنوان شغلی برای بهره‌مندی از مزایای مشاغل سخت و زیان‌آور در استان بررسی شدو ۲ هزار و ۸۱۲ عنوان شغلی مورد تأیید قرار گرفت.

شاپان رؤف‌پور در گفت‌وگو با ایرنا اظهار کرد: در ۹ ماه ابتدای امسال ۸۴۰ پرونده متقاضی بهره‌مندی از مزایای مشاغل سخت و زیان‌آور در کمیته‌های بدوی و تجدیدنظر معرفی شد که ۶۸۰ پرونده مورد رسیدگی قرار گرفت.

وی با بیان اینکه این پرونده‌ها در ۲۱ جلسه کمیته بدوی و سه جلسه کمیته تجدیدنظر مورد رسیدگی قرار گرفت، خاطرنشان کرد: فردبیمه شده‌ای که دست کم ۲۰ سال متوالی یا ۲۵ سال متناوب در کارهای سخت و زیان‌آور اشتغال داشته و حق بیمه مدت مزبور را به‌صندوق پرداخته باشد، می‌تواند تقاضای بازنشستگی کند.

رئوف‌پور بیان کرد: سابقه پرداخت حق بیمه در کارهای سخت و زیان‌آور به هر میزان، پیش یا پس از اشتغال در مشاغل عادی به‌ازای هر سال سابقه، یک سال و نیم محاسبه خواهد شد.

افزایش ۹۲ درصدی صادرات قطعی واحدهای تولیدی خراسان جنوبی

مدیر کل گمرکات استان خراسان جنوبی با بیان اینکه از ابتدای سال تاکنون صادرات قطعی استان مربوط به واحدهای تولیدی یا کالاهایی که در استان برای آن‌ها اظهارنامه تنظیم شده، به لحاظ ارزش افزون بر ۴۰۳ میلیون دلار بوده، گفت: این میزان به لحاظ وزنی بیش از یک میلیون و ۸۴۳ هزار تُن است که از نظر ارزش ۹۲ درصد و از لحاظ وزنی ۶۵ درصد افزایش را نشان می‌دهد.

کوهرگرد اظهار کرد: از ابتدای سال تاکنون کل صادرات خروجی استان با احتساب صادرات قطعی و صادرات ماده ۱۱۶ از لحاظ ارزش افزون بر ۷۳۹ میلیون دلار و به لحاظ وزنی بیش از ۲ میلیون و ۵۳۴ هزار تن بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از لحاظ وزنی ۱۷ درصد افزایش داشته است.

وی عمده کالاهای صادراتی استان را شمش، آهن آلات، سیمان، قیر، مصنوعات پلاستیکی، محصولات کشاورزی و هیدروکربن عنوان کرد. مدیر کل گمرکات استان واردات ۹ ماه نخست به کشور را از لحاظ ارزش بیش از ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار دلار و به لحاظ وزنی ۵ هزار و ۳۵۸ هزار تن اعلام کرد و افزود: این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته به لحاظ ارزش ۱۰۴ درصد و از نظر وزنی ۱۷۴ درصد افزایش داشته که عمده اقلام وارداتی نیز بنز، لوزم و قطعات ماشین آلات معدنی، پنب‌های خورشیدی و خشک‌پار بوده است.